

අමරදේව භාතිය සංතුෂ් ප්‍රථමය

ලංකා විශ්ව විද්‍යාලයෙහි පෙරදිග අධ්‍යයන පීඨයෙහි ඉගෙන ගත් අයට මෙන් ම එහි ඉගැන් වූ අයට ද, විශේෂයෙන් ම එහි වූ සිංහලයන්ට, නව විද්‍යාත්මක සංස්කෘතියක් ගොඩ නැගීම අවශ්‍ය වීණි. ඔවුන්ගේ අධ්‍යයන කටයුතු ලංකාවේ විශ්ව විද්‍යාලයෙන් මුල දී සෘජුවමත් පසුව වක්‍රවත් මෙහෙය වීම හේතුකොටගෙන ඔවුන්ගේ ශාස්ත්‍රීය පදනම හා පසුබිම බටහිර විය. එක් කලෙක එහි සිංහල භාෂාව පවා ඉගැන්වූයේ ඉංග්‍රීසි මාධ්‍යයෙන් බව අමතක නොකළ යුතු ය. එහෙත් ඔවුහු කලා හා වෙනත් පීඨවල උගත් අයට වඩා පෙරදිග සංස්කෘතිය ගැන සෙවිලිලත් හා අවධානයෙන් යුක්ත අය වූහ. විද්‍යාදාය හා විද්‍යාලංකාර පිරිවෙන්වල ඉගැන් වූ ක්‍රමයට වඩා වෙනස් ක්‍රමයක් විශ්ව විද්‍යාල ආයතනයෙහි හා විශ්ව විද්‍යාලයෙහි පෙරදිග අධ්‍යයන පීඨයෙහි භාවිතා වීණි. පිරිවෙන්වල විද්‍යාත්මක සංස්කෘතිය නිර්මාණාත්මක අංශයට බර නොවීම සිංහලයන් මුහුණ පෑ ප්‍රධාන ම ගැටළුවක් විය. නව නිර්මාණ කිරීම විශ්ව විද්‍යාල ආයතනය හා පසුව විශ්ව විද්‍යාලය විසින් බාර ගන්නා ලදී. මේ “නිර්මාණ” කිරීමේ දී ඔවුන් බැලූවේ බටහිර හා භාරතය දෙස ය.

ශාස්ත්‍රීය යනුවෙන් හැඳින්විය හැකි බෞද්ධ හා වෙනත් දර්ශන, වාග් විද්‍යාව, සාහිත්‍ය විවේචනය ආදිය බටහිරින් ආනයන කෙරිණි. පිරිවෙන් මෙහි දී ද පැරණි භාරතයෙන් හා පැරණි සිංහල හා පාලි පොතපත්තින් දැනුම ලබාගන්නා මිස අළුත් නිර්මාණයක් කිරීමට ඉදිරිපත් නොවී ය. එබැවින් අළුත් දෑ ලෙස බටහිර දැනුම ම ප්‍රචලිත විය. එහෙත් ඒ අළුත් දැනුමක් වූයේ මෙරට වාසීන්ට ය. ඒ ඔවුන් ඒ ගැන කලින් නොදැන සිටි බැවිනි. එහෙත් ඒ දැනුම මෙරට නිර්මාණය කරන ලද්දක් නොවුණා පමණක් නොව බටහිර තිබූ දැනුමක් ද විය. ශාස්ත්‍රීය දැනුම සඳහා බටහිර දෙස බැලූ පෙරදිග අධ්‍යයන පීඨය, සංගීතයෙහි දී භාරතයට නැඹුරු විය. මුල් කාලයේ දී මේ උගත්තු නාට්‍ය කලාවෙහි දී ද, බටහිර දෙස බැලූහ. ඊනියා තාත්වික නාට්‍ය බිහි වූයේ එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙසිනි. මහාචාර්ය සරච්චන්ද්‍රයන් ද තම මුල් නාට්‍ය බටහිර තාත්වික නාට්‍ය අනුකරණය කරමින් නිෂ්පාදනය කෙළේ ය.

මෙහි කෙතරම් පරස්පරයක් තිබිණි ද යන්න මෙරට උභතූන්ට පමණක් නොව ඉන්දියාවේ උගතුන්ට වුව ද වැටහිණි යැයි සිතිය නොහැකි ය. ඉන්දියාවේ ද උගත්තු ඇතැම් කලාවන් සම්බන්ධයෙන් තම අනන්‍යතාව තහවුරු කර ගන්නා අතර ශාස්ත්‍රීය කටයුතු සඳහා බටහිර දෙස බැලූහ. ඔවුහු ද බටහිර නවකතාව, නවකතා විචාරය, බටහිර වාග් විද්‍යාව ආදිය අනුකරණය කළහ. බටහිර නවකතාව වැනි සාහිත්‍යාංශයක් පැරණි භාරතයේ නොතිබීම එයට එක් හේතුවක් විය. බටහිර බිහි වූ නවකතාව, නාට්‍ය, සිනමාව ආදිය මෙන් ම බටහිර විද්‍යාව ද භාරතීය සංස්කෘතිය තුළට ලබා ගන්නේ කෙසේ ද යන ප්‍රශ්නය මෙරට හෝ ඉන්දීය හෝ උගතුන්ට නොවී ය. අද ද ඔවුන්ට එය ප්‍රශ්නයක් නොවේ. ඉන්දීය උගත්තු ද බටහිර බිහි වූ දැනුම ඒ ආකාරයෙන් ම හදාරති. ඒ අතර පැරණි භාරතීය දැනුම ද හදාරති. ඒ දැනුම පද්ධතීන් ඇත්තේ වෙන වෙනම ය. බටහිර දැනුම නව දැනුම වන අතර භාරතීය දැනුම “සාම්ප්‍රදායික” දැනුම වෙයි. පර්යේෂණ කෙරෙන්නේ බටහිර දැනුමෙහි ය. භාරතීය විද්‍යාව ද ඇතුළු භාරතීය දැනුම හදාරනු ලබන්නේ මූලික වශයෙන් ගත්කල ඒ ඇසුරින් භාරතීය සම්ප්‍රදාය තුළ නව දැනුමක් නිර්මාණය කර ගැනීමට නොවේ. ඒ ඒ දැනුම භාරතීයයන් සතුව තිබිණි යැයි කීම සඳහා පිරිසක් පැරණි දැනුම හදාරති. තවත් පිරිසක් පැරණි භාරතීය දැනුම බටහිර දැනුමට ඇතුළත් කිරීම සඳහා ඒ පැරණි දැනුම හදාරති. උදාහරණයක් ලෙස ලංකාවේ විශ්ව විද්‍යාලවල හා වෙනත් ඊනියා පර්යේෂණ ආයතනවල කොතළු හිඹුටු ගැන කරනු හැදෑරීම දැක්විය හැකි ය. කොතළු හිඹුටු ශාඛයෙහි විවිධ කොටස්වල රසායනික සංයුතිය දැන ගන්නේ බටහිර වෛද්‍ය විද්‍යාඥයන්ට ඒ දැනුම බටහිර වෛද්‍ය විද්‍යාවෙහි යොදාගත හැක්කේ කෙසේ ද යන්න ගැන පර්යේෂණ කිරීම සඳහා මිස ආයුර්වේදය හෝ සිංහල වෙදකම හෝ වැඩි දියුණු කර ගැනීම සඳහා නොවේ. මෙය තමන් ළඟ තිබෙන දෙයක් වෙනත් අයකුට කුණු කොළලයට ලබා දීමක් බව මේ සම්බන්ධ ඊනියා පර්යේෂණ කරන මෙරට විද්‍යාඥයන්ට නොතේරෙයි. මෙහි දරුණුම ප්‍රතිඵලය නම් බටහිර විද්‍යාඥයන් මේ දැනුම, එනම් කොතළු හිඹුටු ශාඛයෙහි කොටස්වල රසායනික සංයුතිය පිළිබඳ දැනුම ජෛව විද්‍යාඥයන්ට බලපත්‍ර හරහා ඔවුන්ගේ අයිතියක් ලෙස ලියා පදිංචි කර ගැනීම ය. ඒ දැනුම එසේ ලියා පදිංචි කිරීමෙන් පසුව එය අපට අහිමි වනවා පමණක් නොව ඒ දැනුම අප යොදා ගන්නා අවස්ථාවල දැනුමෙහි ඊනියා අයිතිකරුවන්ට මුදලක් ගෙවීමට ද අපට සිදුවෙයි. යම් කිසි අයුරකින් බටහිර වෛද්‍ය විද්‍යාඥයන්, බටහිර ජීව රසායන විද්‍යාඥයන් ආදී පිරිස් එකතු වී අර ප්‍රධාන රසායන සංරචක කෘත්‍රීම ව නිපදවා ඒ ඇසුරින් කොතළු හිඹුටු පෙත්තක් නිෂ්පාදනය කළහොත් අපට ඒ පෙත්ත ද ඔවුන්ගෙන් ම මිල දී ගැනීමට සිදුවනු ඇත.

මෙරට දැනුම බටහිර විද්‍යාව තුළට ගැනෙන්නේ ඒ අයුරිනි. එය විද්‍යා ක්‍ෂේත්‍රයන්හි පමණක් නොව වෙනත් ක්‍ෂේත්‍රවල ද සිදුවෙයි. අද භාවිතය හා සන්නිවේදන තරුණ සංගීතයන් අතින් කෙරෙන්නේ ද අපේ සංගීතය බටහිර සංගීතය තුළට අවශෝෂණය කිරීම ය. අපේ සංගීතය නූතන ලෝකයට ඉදිරිපත් කිරීම යන්නෙන් ඔවුන් අදහස් කරන්නේ කුමක් වුවත් ඉන් සිදු කෙරෙන්නේ අපේ නාද රටා හැකි නම් බටහිර සංගීතය තුළට ඇතුළත් කිරීම ය. වන්නමකින් නැගෙන නාද රටාවක් දෙකක් බටහිර සංගීතයට ඇතුළු කිරීමෙන් පසුව එය තව දුරටත් අපේ සංගීතයක් වශයෙන් නොපවතියි. ඉන් පසු එය බටහිර සංගීතය තුළට අවශෝෂණය වී එහි කොටසක් බවට පත්වෙයි. ඊනියා නූතන ලෝකයා, එනම් බටහිරයන් භාවිතය සංකූෂ් සංගීතය වැළැඳ ගන්නේ නම් එයට හේතුව ඒ සංගීතය බටහිර සංගීතයේ කොටසක් බවට පත්වීම ය. එක් සංස්කෘතියක ඇති දැනුමක් තවත් සංස්කෘතියකට අවශෝෂණය කිරීම යනු කුමක්දැයි මේ තරුණයන්ට තේරෙන්නේ යැයි සිතිය නොහැකි ය.

ඒ කරුණ ඔවුන්ට පමණක් නොව මෙරට බටහිර අධ්‍යාපනයක් ලැබූ තරුණ මහජන බොහෝ දෙනෙකුට තේරෙන බවක් නොපෙනෙයි. විශේෂයෙන් ම පෙරදිග අධ්‍යයන පීඨයෙහි උගත්තුවුන් එය දැන නොගැනීම අපේ අභ්‍යන්තරයක් ම වෙයි. ඉහත සඳහන් කළ අයුරින් පෙරදිග අධ්‍යයන පීඨයෙහි උගත් අය වාග් විද්‍යා, දර්ශන ආදී බටහිර දැනුම මෙන් ම බටහිර නවකතා ද අපේ සංස්කෘතිය තුළට ගැනීමට උත්සාහ නොකළහ. ඔවුහු එය අනුකරණය කළහ. ඒ අතර පැරණි භාරතීය දැනුම වෙනත් අංශවල දී යොදා ගත්හ. අප රටේ අළුතින් විද්‍යාත්මක සංස්කෘතියක් ගොඩ නැගීමට උත්සාහ කළ අය, විශේෂයෙන් ම පෙරදිග අධ්‍යයන පීඨයෙහි අය, ඒ විද්‍යාත්මක සංස්කෘතිය ගොඩ නැගීමට උත්සාහ කෙළේ සංගීතය ආදී ක්‍ෂේත්‍රවල දී භාරතය දෙස බැලීමෙනි. මොවුන් විද්‍යා දැනුම ද සංස්කෘතියෙහි කොටසක් යැයි කෙඳිනකවත් නොසිතූහ. ඔවුන්ට විද්‍යාව, එනම් බටහිර විද්‍යාව, සංස්කෘතියෙන් ස්වායත්ත වූ කාටත් පොදු වූ විශ්වීය දැනුමක් විය. එය ඔවුන්ගේ පමණක් නොව විශ්ව විද්‍යාලයට නොගිය මාර්ටින් වික්‍රමසිංහ මහතාගේ ද අදහස විය. පැරණි සිංහල සංස්කෘතිය භාරතයෙන් පවා අදින වී යැයි පෙන්වා දුන් වික්‍රමසිංහ මහතාට බටහිර විද්‍යාව, බටහිර නවකතාව ආදිය අනුකරණය නොකර සිටීම ගැන අවබෝධයක් නැති විය. බටහිර විද්‍යාව, බටහිර නවකතාව ආදිය වාස්තවික හා විශ්වීය දැනුම පද්ධතීන් ලෙස පෙරදිග අධ්‍යයන ආයතනයෙහි උගත් අය මෙන් ම මාර්ටින් වික්‍රමසිංහ මහතා වැන්නෝ ද සැලකූහ. ඔවුන් එවා විශ්වීය දැනුම ලෙස සලකා සංගීතය වැනි දෑ සංස්කෘතිකාංග ලෙස සැලකූහ.

මෙරට නව විද්‍යාත්මක සංස්කෘතියක් ගොඩනැගීමට උත්සාහ කළ පිරිස සංගීතය, කලාව ආදී ක්‍ෂේත්‍ර ගැන අවධානය ගොමු කළහ. ඒ පිරිස දළ වශයෙන් කොටස් දෙකකට බෙදිය හැකි ය. එක් කොටසකට අයත් වූවෝ එහි දී භාරතය සංස්කෘතික උල්පත ලෙස සැලකූහ. මෙරට එවැනි කලාවන් නැතැයි හෝ තිබුණත් දියුණු මට්ටමක නැතැයි හෝ සැලකූහ බැවින් ඔවුහු කලාකරුවන් ඉන්දියාවට යවා භාරතීය කලා, විශේෂයෙන් ම සංගීතය පිළිබඳ පරිචයක් ඒ කලාකරුවන්ට ලබා දීමට උත්සාහ කළහ. භාරතීය කලාවන් මෙරට සංස්කෘතිය තුළට අවශෝෂණය කිරීමක් ගැන ඔවුහු කතා නොකළහ. ඔවුන්ට අවශ්‍ය වූයේ භාරතීය කලා ප්‍රගුණ කිරීම පමණ ය. වෙනත් වචනවලින් කියන්නේ නම් භාරතීය කලා අනුකරණය කිරීම ඔවුන්ගේ අභිප්‍රාය වූ අතර එමගින් විද්‍යාත්මක සිංහල සංස්කෘතියක් ගොඩ නගා ගත හැකිය යන්න ඔවුන්ගේ ආකල්පය විය. මේ ආකල්පයට පසු කලෙක සරච්චන්ද්‍ර මහතා විසින් සිංහල පාඨකයන්ට හඳුන්වා දෙනු ලැබූ මහා සම්ප්‍රදාය හා වූල සම්ප්‍රදාය යන අධිරාජ්‍යවාදී සංකල්ප පදනම විය. අද ද මෙරට ප්‍රබුද්ධයන් යැයි කියන අප්‍රබුද්ධයෝ මහා සම්ප්‍රදාය හා වූල සම්ප්‍රදාය හිස් මුදුණින් පිළිගනිති. එහෙත් ඒ බොහෝ දෙනා මහා සම්ප්‍රදාය හා වූල සම්ප්‍රදාය යනු කුමක් දැයි නොදන්නා බව ඔවුන් ලියන කියන දෙයින් පැහැදිලි වෙයි. මහා සම්ප්‍රදාය හා වූල සම්ප්‍රදාය යනු බටහිර සමාජ විනාශයකු වූ රොබර්ට්ස් මහතා විසින් නිර්මාණය කෙරුණු සංකල්පයකි. මේ පිළිබඳ මා විසින් කරන ලද විවේචනයක් පාඨය, සංස්කෘතිය හා චින්තනය යන පොතෙහි පළ වී ඇත. මේ සංකල්පය අවසාන විග්‍රහයේ දී සංගීතය, කලා ඇතුළු බටහිර දැනුම ලෝකයේ ප්‍රධාන දැනුම බවට පත් කරයි. වූල සම්ප්‍රදායට මහා සම්ප්‍රදාය අනුකරණය කිරීම හැර කළ හැකි අන් දෙයක් නැති බව රොබර්ට්ස් ප්‍රවාදයෙන් ගම්‍ය වෙයි.

මෙරට විද්‍යාත්මක සංස්කෘතියක් ගොඩ නැගීමට උත්සාහ කළ අනෙක් පිරිස එලෙස භාරතය අනුකරණය කිරීම පිළිබඳ වෙනත් මත දැරූහ. මාර්ටින් වික්‍රමසිංහ මහතා හා කුමාරතුංග මුනිදාස මහතා ඒ අනෙක් පිරිසට අයත් වෙති. බටහිර විද්‍යාව හා බටහිර නවකතා විශ්වීය දැනුම ලෙස සලකා ඒ අනුකරණය කිරීමට පෙළඹුණ ද, වික්‍රමසිංහ මහතා පැරණි

සිංහල කලා භාරතීය අනුකරණ නොවන බව පෙන්වා දුන්නේ ය. නූතන සිංහල සංගීතයක් හෝ වෙනත් නූතන සිංහල කලාවක් හෝ ගොඩ නැගීම පිළිබඳ යම් නිශ්චිත උපදෙසක් විකුමසිංහ මහතා විසින් දී ඇතැයි කිව නොහැකි ය. කුමාරතුංග මුනිදාස මහතා භාරතයෙන් මුළුමනින් ම ස්වාධීන වුවා පමණක් නොව ලංකාව පැරණි ලෝකයේ දැනුම් උල්පත ලෙස ද සැලකිය යුතු කීම නිවැරදි ය. පැරණි සිංහලයන්ගේ නිර්මාණ ගැන දැඩි උනන්දුවකින් කතා කළ කුමාරතුංග මහතා හෙළ බස පවා සකුවෙන් නිදහස් කර ගැනීමට උත්සාහ කෙළේ ය. හෙළයේ මව් බස් ලෙස පාලිය හා සකුව පිළිගැනුණු කාලයක ඒ මහතා එයට විරුද්ධ විය. එතුමාගේ අදහසක් අනුව පාලි බස හෙළ බසේ මව් බසක් නොවුණා පමණක් නොව පාලි බස මහාවිහාරයේ හිසුන් වහන්සේ අතින් නිර්මාණය කෙරුණක් විය. හෙළ මිශ්‍රණයක් හෙවත් සංගීතයක් ගැන පළමු වරට කතා කෙළේ කුමාරතුංග මහතා විය යුතු ය. සුනිල් ශාන්ත මහතා කුමාරතුංග මග යැමට උත්සාහ කෙළේ ය.

අමරදේව මහතා ඇතුළු පිරිසක් ඉන්දියාවට යැවුණේ පෙරදිග අධ්‍යයන පීඨයේ උගත්තුවන්ගේ අදහස්වලට අනුව ය. එහි දී පුවත්පත් කලාවේදියකු වූ ඩී. ඩී. බනපාල මහතා වැනි අයදු දායක වූහ. ඉන්දියාවට යැවුණු මේ කලාකරුවන් ඉගෙන ගත්තේ භාරතීය සංගීතය ඇතුළු කලාවන් ය. ආගෝර් තුමාගේ සෙවනැල්ල ද පෙරදිග අධ්‍යයන පීඨයට වැටී තිබුණු බැවින් බොහෝ දෙනා තම අධ්‍යයන කටයුතු සඳහා එතුමන් විසින් ඇති කරනු ලැබූ ශාන්ති නිකේතනයට යවනු ලැබූහ. මෙලෙස ඉන්දියාවට ගිය කලාකරුවන් අතින් කෙරුණේ කුමක් ද යන්න අද වන විට පැහැදිලි ව දක්නට ඇත. අමරදේව මහතා හා භාතිය සංතුෂ් මහත්වරුන් අතර වැඩි වෙනසක් නැත. තරුණ සංගීතයන් දෙදෙනා අපේ නාදරටා බටහිර සංගීතය තුළට ගෙන ඇත්නම් අමරදේව මහතා ඒ නාදරටා උත්තර භාරතීය සංගීතය තුළට ගෙන ඇත. එයට අමතර ව අමරදේව මහතා තම ගීතවල පදමාලාව එහි ඇරුන හා බස ගැන දැඩි අවධානයකින් පසුවෙයි. අමරදේව මහතා සිංහල ගීතය හින්දි චිත්‍රපට ගීතයන් මුදා ගැනීමට ඉමහත් සේවයක් කර ඇත. එහෙත් ඒ මහතා දක්වන ආකල්පයක් අනුවත් ඒ මහතා කර ඇත්තේ සිංහල ගීතය භාරතීය මහා සම්ප්‍රදායේ ර්නියා වූ සම්ප්‍රදායක් බවට පත් කිරීම ය. අපේ විද්‍යාවක අපේ ප්‍රවාද ගොඩ නගා ගැනීමේ දී අමරදේව භාතිය සංතුෂ් ප්‍රපංචය අපට නොකළ යුතු දෙයක් ගැන කියා දෙයි.

මහාචාර්ය නලින් ද සිල්වා